

Nr 16

Regeringens proposition om ändrade regler för inbetalning av medel till arbetsmiljökonto och särskilt investeringskonto;

beslutad den 16 januari 1975.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

OLOF PALME

G.E. STRÄNG

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att uppskov till den 30 juni 1975 medges med inbetalning av högst hälften av de belopp, som skall avsättas till arbetsmiljöfond och särskild investeringsfond. Vid uppskov föreslås viss ränta utgå.

1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1974: 325) om avsättning till arbetsmiljöfond

Härigenom förordnas i fråga om lagen (1974: 325) om avsättning till arbetsmiljöfond

dels att i 8, 10, 11, 13 och 14 §§ orden "Kungl. Maj:t" och böjningsform av dessa ord skall bytas ut mot "regeringen" i motsvarande form, *dels* att 4—6 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Inbetalning skall ske senast den dag då företaget enligt 34 § taxeringslagen (1956: 623) senast skall avlämna allmän självdeklaration för beskattningsåret. Skall företaget ej taxeras år 1975, är företaget ändå skyldigt att göra preliminär inbetalning till riksbanken senast den 31 mars 1975 med belopp, som motsvarar tjugo procent av den årsvinst, beräknad enligt 2 §, som hänför sig till det eller de beskattningsår varför taxering skett år 1974. Finner företaget, vid avlämnandet av sin allmänna självdeklaration till 1976 års taxering, att avsättning till arbetsmiljöfond på grund av bestämmelserna i denna lag skall ske med större belopp än vad som preliminärt inbetalats, skall företaget inbetala vad som fattas senast den dag då deklarationen skall avlämnas.

Företaget skall senast den dag då det enligt 34 § taxeringslagen (1956: 623) senast skall avlämna allmän självdeklaration för beskattningsåret inbetala minst hälften av det belopp som enligt denna lag skall avsättas till arbetsmiljöfond. Återstående belopp skall inbetalas senast den 30 juni 1975. På detta belopp skall företaget erlägga ränta enligt 5 § första stycket. Röntan skall inbetalas till riksbanken senast den 30 juni 1975.

Skall företaget ej taxeras år 1975, är företaget skyldigt att göra preliminär inbetalning till riksbanken med belopp, som motsvarar tjugo procent av den årsvinst, beräknad enligt 2 §, som hänför sig till det eller de beskattningsår varför taxering skett år 1974. Av detta belopp skall minst hälften inbetalas senast den 31 mars 1975. Återstående belopp skall inbetalas senast den 30 juni 1975. På sistnämnda belopp skall företaget erlägga ränta enligt 5 § första stycket. Röntan skall inbetalas till

Nuvarande lydelse

Företaget skall senast den dag då det skall göra inbetalning enligt första stycket till länsstyrelsen i det län där företaget skall taxeras till statlig inkomstskatt lämna skriftlig uppgift om den beräkning som ligger till grund för inbetalningen. Uppgift lämnas på blankett enligt formulär som riksskatteverket fastställer. Bestämmelserna i 50 § taxeringslagen (1956: 623) om självdeklaration äger motsvarande tillämpning på uppgift som här avses.

Länsstyrelsen fastställer så snart det kan ske storleken av det belopp varmed inbetalning skall göras. Meddelas icke beslut innefattande sådan fastställelse inom två år efter utgången av det kalenderår då inbetalningen skolat ske, anses skyldigheten att göra inbetalning fastställd i enlighet med uppgift, som företaget lämnat enligt *andra* stycket.

Är det belopp som företaget inbetalat för lågt beräknat med hänsyn till bestämmelserna i 2 §, förelägger länsstyrelsen så snart det kan ske företaget att inom den tid länsstyrelsen bestämmer inbetala det belopp som fattas *jämte ränta enligt 5 § första stycket*. Är det belopp som företaget inbetalat för högt, och föreligger ej anledning till antagande att ökad inbetalningsskyldighet skall uppkomma för företaget till följd av ändring av företagets taxering, förordnar länsstyrelsen om återbetalning av

Föreslagen lydelse

riksbanken senast den 30 juni 1975. Finner företaget, vid avlämnandet av sin allmänna självdeklaration till 1976 års taxering, att avsättning till arbetsmiljöfond på grund av bestämmelserna i denna lag skall ske med större belopp än vad som preliminärt inbetalats, skall företaget inbetala vad som fattas senast den dag då deklarationen skall avlämnas.

Företaget skall senast den dag då det *först* skall göra inbetalning enligt första *eller andra* stycket till länsstyrelsen i det län där företaget skall taxeras till statlig inkomstskatt lämna skriftlig uppgift om den beräkning som ligger till grund för inbetalningen. Uppgift lämnas på blankett enligt formulär som riksskatteverket fastställer. Bestämmelserna i 50 § taxeringslagen (1956: 623) om självdeklaration äger motsvarande tillämpning på uppgift som här avses.

Länsstyrelsen fastställer så snart det kan ske storleken av det belopp varmed inbetalning skall göras. Meddelas icke beslut innefattande sådan fastställelse inom två år efter utgången av det kalenderår då inbetalningen skolat ske, anses skyldigheten att göra inbetalning fastställd i enlighet med uppgift, som företaget lämnat enligt *tredje* stycket.

Är det belopp som företaget inbetalat *till arbetsmiljökonto eller i ränta enligt 5 § första stycket* för lågt beräknat med hänsyn till bestämmelserna i 2 §, förelägger länsstyrelsen så snart det kan ske företaget att inom den tid länsstyrelsen bestämmer inbetala det belopp som fattas. Är det belopp som företaget inbetalat *till arbetsmiljökonto eller i ränta enligt 5 § första stycket* för högt, och föreligger ej anledning till antagande att ökad inbetalningsskyldighet skall uppkomma för företaget till

Nuvarande lydelse

överskjutande belopp från arbetsmiljökontot jämte ränta enligt 5 § andra stycket.

Föreslagen lydelse

följd av ändring av företagets taxering, förordnar länsstyrelsen om återbetalning av överskjutande belopp.

5 §

Ränta som avses i 4 § första eller andra stycket utgår med två procent.

På belopp, som skall inbetalas enligt 4 § fjärde stycket, skall företaget erlägga ränta för år räknat med tolv procent från och med månaden efter den då inbetalning skolat ske enligt 4 § första stycket till och med den månad då inbetalning skall ske enligt länsstyrelsens beslut, dock ej i något fall för längre tid än två år. *Räntan tillfaller statsverket.*

På belopp, som skall inbetalas enligt 4 § femte stycket, skall företaget erlägga ränta för år räknat med tolv procent från och med månaden efter den då inbetalning skolat ske enligt 4 § första eller andra stycket till och med den månad då inbetalning skall ske enligt länsstyrelsens beslut, dock ej i något fall för längre tid än två år. *Räntan skall inbetalas inom den tid som anges i länsstyrelsens beslut.*

Ränta enligt första och andra styckena tillfaller statsverket. Ränta enligt första stycket anses inbetalad den dag då den kommit riksbanken tillhanda.

På belopp, som återbetalas enligt 4 § fjärde stycket, utgår ränta för år räknat med sju procent från och med månaden efter den då inbetalning skett till och med den månad då förordnande om återbetalning meddelades. Ränta utgår dock ej för tid före april månad 1975.

På belopp, som återbetalas enligt 4 § femte stycket, utgår ränta för år räknat med sju procent från och med månaden efter den då inbetalning skett till och med den månad då förordnande om återbetalning meddelades. Ränta utgår dock ej för tid före april månad 1975.

Har beslut, som föranlett ränta enligt första stycket, ändrats på sådant sätt att ränta icke skulle ha utgått eller skulle ha utgått med lägre belopp om ändringsbeslutet beaktats vid ränteberäkningen, skall ny beräkning av ränta göras och för mycket påförd ränta återbetalas.

Har beslut, som föranlett ränta enligt första eller andra stycket, ändrats på sådant sätt att ränta icke skulle ha utgått eller skulle ha utgått med lägre belopp om ändringsbeslutet beaktats vid ränteberäkningen, skall ny beräkning av ränta göras och för mycket påförd ränta återbetalas.

6 §

Riksbanken lämnar företaget bevis om inbetalning till arbetsmiljökonto. Vidare skall riksbanken lämna uppgift om inbetal-

Riksbanken lämnar företaget bevis om inbetalning till arbetsmiljökonto samt inbetalning av ränta enligt 5 § första stycket. Vidare

Nuvarande lydelse

ningen till länsstyrelsen och arbetsmarknadsstyrelsen. I fråga om sådan uppgift äger bestämmelserna i 7 § förordningen (1955:256) om investeringsfonder för konjunkturutjämning motsvarande tillämpning. Uppgiften skall innehålla upplysning om tidpunkten för inbetalningen.

Föreslagen lydelse

skall riksbanken lämna uppgift om inbetalningen till länsstyrelsen och arbetsmarknadsstyrelsen. I fråga om sådan uppgift äger bestämmelserna i 7 § förordningen (1955:256) om investeringsfonder för konjunkturutjämning motsvarande tillämpning. Uppgiften skall innehålla upplysning om tidpunkten för inbetalningen.

Hos riksbankens huvudkontor i Stockholm föres register över samtliga arbetsmiljökonton.

Denna lag träder i kraft dagen efter den dag, då lagen enligt uppgift på den utkommit från trycket i Svensk författningssamling. I samband med ikraftträdandet skall iakttas följande.

1. Företag, som har inbetalat högre belopp till arbetsmiljökonto än vad som föreskrives i 4 § första stycket första punkten eller 4 § andra stycket andra punkten, äger efter ansökan senast den 31 mars 1975 återfå överskjutande belopp. Ansökan om återbetalning skall göras hos länsstyrelsen, som omedelbart förordnar om utbetalning av det överskjutande beloppet. Det belopp som återbetalas får dock icke överstiga vad företaget inbetalat till arbetsmiljökonto under perioden den 1 januari—den 31 mars 1975.

2. Har länsstyrelsen med stöd av 4 § fjärde stycket enligt äldre lydelsen förelagt ett företag att inbetala visst belopp eller med stöd av 12 § meddelat beslut om indrivning, skall länsstyrelsen omedelbart efter ikraftträdandet av denna lag undanröja föreläggandet respektive beslutet om indrivning i vad detta avser belopp, som bolaget enligt denna lag får inbetala senast den 30 juni 1975. Beslut om undanröjande får dock icke meddelas senare än den 30 juni 1975.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1974: 988) om avsättning till särskild investeringsfond

Härigenom förordnas i fråga om lagen (1974: 988) om avsättning till särskild investeringsfond,

dels att i 7, 9, 10, 12 och 13 §§ orden "Kungl. Maj:t" och böjningsform av dessa ord skall bytas ut mot "regeringen" i motsvarande form, dels att 4—6 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

4 §

Inbetalning skall ske senast den dag då företaget enligt 34 § taxeringslagen (1956: 623) senast skall avlämna allmän självdeklaration för beskattningsåret. Skall företa-

Företaget skall senast den dag då det enligt 34 § taxeringslagen (1956: 623) senast skall avlämna allmän självdeklaration för beskattningsåret inbetala minst hälft-

Nuvarande lydelse

get ej taxeras år 1975, är företaget ändå skyldigt att göra preliminär inbetalning till riksbanken senast den 31 mars 1975 med belopp, som motsvarar femton procent av den årsvinst, beräknad enligt 2 §, som hänför sig till det eller de beskattningsår varför taxering skett år 1974. Finner företaget, vid avlämnandet av sin allmänna självdeklaration till 1976 års taxering, att avsättning till särskild investeringsfond på grund av bestämmelserna i denna lag skall ske med större belopp än vad som preliminärt inbetalats, skall företaget inbetala vad som fattas senast den dag då deklarationen skall avlämnas.

Företaget skall senast den dag då det skall göra inbetalning enligt första stycket till länsstyrelsen i det län där företaget skall taxeras till statlig inkomstskatt lämna skriftlig uppgift om den beräkning

Föreslagen lydelse

ten av det belopp som enligt denna lag skall avsättas till särskild investeringsfond. Återstående belopp skall inbetalas senast den 30 juni 1975. På detta belopp skall företaget erlägga ränta enligt 5 § första stycket. Räntan skall inbetalas till riksbanken senast den 30 juni 1975

Skall företaget ej taxeras år 1975, är företaget skyldigt att göra preliminär inbetalning till riksbanken med belopp, som motsvarar femton procent av den årsvinst, beräknad enligt 2 §, som hänför sig till det eller de beskattningsår varför taxering skett år 1974. Av detta belopp skall minst hälften inbetalas senast den 31 mars 1975. Återstående belopp skall inbetalas senast den 30 juni 1975. På sistnämnda belopp skall företaget erlägga ränta enligt 5 § första stycket. Räntan skall inbetalas till riksbanken senast den 30 juni 1975. Finner företaget, vid avlämnandet av sin allmänna självdeklaration till 1976 års taxering, att avsättning till särskild investeringsfond på grund av bestämmelserna i denna lag skall ske med större belopp än vad som preliminärt inbetalats, skall företaget inbetala vad som fattas senast den dag då deklarationen skall avlämnas.

Företaget skall senast den dag då det först skall göra inbetalning enligt första eller andra stycket till länsstyrelsen i det län där företaget skall taxeras till statlig inkomstskatt lämna skriftlig uppgift

Nuvarande lydelse

som ligger till grund för inbetalningen. Uppgift lämnas på blankett enligt formulär som riksskatteverket fastställer. Bestämmelserna i 50 § taxeringslagen (1956:623) om självdeklaration äger motsvarande tillämpning på uppgift som här avses.

Länsstyrelsen fastställer så snart det kan ske storleken av det belopp varmed inbetalning skall göras. Meddelas icke beslut innefattande sådan fastställelse inom två år efter utgången av det kalenderår då inbetalningen skola ske, anses skyldigheten att göra inbetalning fastställd i enlighet med uppgift, som företaget lämnat enligt *andra* stycket.

Är det belopp som företaget inbetalat för lågt beräknat med hänsyn till bestämmelserna i 2 §, förelägger länsstyrelsen så snart det kan ske företaget att inom den tid länsstyrelsen bestämmer inbetala det belopp som fattas *jämte ränta enligt 5 § första stycket*. Är det belopp som företaget inbetalat för högt, och föreligger ej anledning till antagande att ökad inbetalningsskyldighet skall uppkomma för företaget till följd av ändring av företagets taxering, förordnar länsstyrelsen om återbetalning av överskjutande belopp *från det särskilda investeringskontot jämte ränta enligt 5 § andra stycket*.

Föreslagen lydelse

om den beräkning som ligger till grund för inbetalningen. Uppgift lämnas på blankett enligt formulär som riksskatteverket fastställer. Bestämmelserna i 50 § taxeringslagen (1956:623) om självdeklaration äger motsvarande tillämpning på uppgift som här avses.

Länsstyrelsen fastställer så snart det kan ske storleken av det belopp varmed inbetalning skall göras. Meddelas icke beslut innefattande sådan fastställelse inom två år efter utgången av det kalenderår då inbetalningen skolat ske, anses skyldigheten att göra inbetalning fastställd i enlighet med uppgift, som företaget lämnat enligt *tredje* stycket.

Är det belopp som företaget inbetalat *till särskilt investeringskonto eller i ränta enligt 5 § första stycket* för lågt beräknat med hänsyn till bestämmelserna i 2 §, förelägger länsstyrelsen så snart det kan ske företaget att inom den tid länsstyrelsen bestämmer inbetala det belopp som fattas. Är det belopp som företaget inbetalat *till särskilt investeringskonto eller i ränta enligt 5 § första stycket* för högt, och föreligger ej anledning till antagande att ökad inbetalningsskyldighet skall uppkomma för företaget till följd av ändring av företagets taxering, förordnar länsstyrelsen om återbetalning av överskjutande belopp.

5 §

Ränta som avses i 4 § första eller andra stycket utgår med två procent.

På belopp, som skall inbetalas enligt 4 § *fjärde* stycket, skall företaget erlagga ränta för år räknat med tolv procent från och med månaden efter den då inbetalning skolat ske enligt 4 § första stycket till och med den månad då inbetalning skall ske enligt länssty-

På belopp, som skall inbetalas enligt 4 § *femte* stycket, skall företaget erlagga ränta för år räknat med tolv procent från och med månaden efter den då inbetalning skolat ske enligt 4 § första *eller andra* stycket till och med den månad då inbetalning skall ske en-

Nuvarande lydelse

relsens beslut, dock ej i något fall för längre tid än två år. *Räntan tillfaller statsverket.*

På belopp, som återbetalas enligt 4 § *fjärde* stycket, utgår ränta för år räknat med sju procent från och med månaden efter den då inbetalning skett till och med den månad då förordnande om återbetalning meddelades. Ränta utgår dock ej för tid före april månad 1975.

Har beslut, som föranlett ränta enligt första stycket, ändrats på sådant sätt att ränta icke skulle ha utgått eller skulle ha utgått med lägre belopp om ändringsbeslutet beaktats vid ränteberäkningen, skall ny beräkning av ränta göras och för mycket påförd ränta återbetalas.

Riksbanken lämnar företaget bevis om inbetalning till särskilt investeringskonto. Vidare skall riksbanken lämna uppgift om inbetalningen till länsstyrelsen och arbetsmarknadsstyrelsen. I fråga om sådan uppgift äger bestämmelserna i 7 § förordningen (1955: 256) om investeringsfonder för konjunkturutjämning motsvarande tillämpning. Uppgiften skall innehålla upplysning om tidpunkten för inbetalningen.

Hos riksbankens huvudkontor i Stockholm föres register över samtliga särskilda investeringskonton.

Denna lag träder i kraft dagen efter den dag, då lagen enligt uppgift på den utkommit från trycket i Svensk författningssamling. I samband med ikraftträdandet skall iakttagas följande.

Föreslagen lydelse

ligt länsstyrelsens beslut, dock ej i något fall för längre tid än två år. *Räntan skall inbetalas inom den tid som anges i länsstyrelsens beslut.*

Ränta enligt första och andra styckena tillfaller statsverket. Ränta enligt första stycket anses inbetalad den dag då den kommit riksbanken tillhanda.

På belopp, som återbetalas enligt 4 § *femte* stycket, utgår ränta för år räknat med sju procent från och med månaden efter den då inbetalning skett till och med den månad då förordnande om återbetalning meddelades. Ränta utgår dock ej för tid före april månad 1975.

Har beslut, som föranlett ränta enligt första *eller andra* stycket, ändrats på sådant sätt att ränta icke skulle ha utgått eller skulle ha utgått med lägre belopp om ändringsbeslutet beaktats vid ränteberäkningen, skall ny beräkning av ränta göras och för mycket påförd ränta återbetalas.

6 §

Riksbanken lämnar företaget bevis om inbetalning till särskilt investeringskonto *samt inbetalning av ränta enligt 5 § första stycket.* Vidare skall riksbanken lämna uppgift om inbetalningen till länsstyrelsen och arbetsmarknadsstyrelsen. I fråga om sådan uppgift äger bestämmelserna i 7 § förordningen (1955: 256) om investeringsfonder för konjunkturutjämning motsvarande tillämpning. Uppgiften skall innehålla upplysning om tidpunkten för inbetalningen.

1. Företag, som har inbetalat högre belopp till särskilt investeringskonto än vad som föreskrives i 4 § första stycket första punkten eller 4 § andra stycket andra punkten, äger efter ansökan senast den 31 mars 1975 återfå överskjutande belopp. Ansökan om återbetalning skall göras hos länsstyrelsen, som omedelbart förordnar om utbetalning av det överskjutande beloppet. Det belopp som återbetalas får dock icke överstiga vad företaget inbetalat till särskilt investeringskonto före den 31 mars 1975.

2. Har länsstyrelsen med stöd av 4 § fjärde stycket enligt äldre lydelsen förelagt ett företag att inbetala visst belopp eller med stöd av 11 § meddelat beslut om indrivning, skall länsstyrelsen omedelbart efter ikraftträdandet av denna lag undanröja föreläggandet respektive beslutet om indrivning i vad detta avser belopp, som bolaget enligt denna lag får inbetala senast den 30 juni 1975. Beslut om undanröjande får dock icke meddelas senare än den 30 juni 1975.

FINANSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1975-01-16

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden Sträng, Andersson, Holmqvist, Lundkvist, Geijer, Bengtsson, Norling, Löfberg, Lidbom, Carlsson, Sigurdson, Gustafsson, Zachrisson, Hjelm-Wallén

Föredragande: statsrådet Sträng

Proposition om ändrade regler för inbetalning av medel till arbetsmiljökonto och särskilt investeringskonto

Inledning

Genom beslut av förra årets vårriksdag (prop. 1974: 125, SkU 1974: 40, rskr 1974: 280, SFS 1974: 325) antogs en lag om avsättning till arbetsmiljöfond. Genom beslut av höstriksdagen (prop. 1974: 177, SkU 1974: 60, rskr 1974: 398, SFS 1974: 988) antogs en lag om avsättning till särskild investeringsfond.

Skyldiga att göra avsättning till arbetsmiljöfond är enligt lagen om avsättning till arbetsmiljöfond aktiebolag, ekonomisk förening och sparbank som huvudsakligen bedriver rörelse, jordbruk eller skogsbruk. Avsättning skall göras med belopp motsvarande 20 % av den vinst, som hänför sig till det beskattningsår för vilket taxering i första instans sker år 1975. Skall företaget inte taxeras år 1975, skall 20 % av den vinst som hänför sig till det beskattningsår för vilket taxering i första instans sker år 1976 avsättas. Avsättningen till arbetsmiljöfond är maximerad till 70 milj. kr. Företag som år 1976 första gången taxeras för inkomst av rörelse eller jordbruksfastighet omfattas inte av avsättningsskyldigheten. Understiger årsvinsten 100 000 kr. behöver avsättning inte göras men inget hindrar att avsättning sker (1 och 2 §§).

Årsvinsten beräknas i princip på det sätt som anges i förordningen (1955: 256) om investeringsfonder för konjunkturutjämning. Med årsvinst menas således normalt vinst enligt fastställd balansräkning före skatter och vinstdispositioner. Har vinsten minskats med av- eller nedskrivning eller koncernbidrag utöver vad som kan godtas vid inkomsttaxeringen, skall underlaget för avsättning till arbetsmiljöfond emellertid ökas i motsvarande mån (2 §).

Ett företag som gjort avsättning till arbetsmiljöfond skall betala in ett belopp motsvarande avsättningen till ett särskilt räntelöst konto i riksbanken (arbetsmiljökonto). Beloppet anses inbetalat när det har kommit riksbanken tillhanda (3 §).

Inbetalning till riksbanken skall normalt ske senast den dag då företaget enligt 34 § taxeringslagen (1956: 623) senast skall avlämna självdeklaration till ledning för 1975 års taxering. Ett företag som på grund av omläggning av räkenskapsår inte skall taxeras år 1975, är skyldigt att göra *preliminär* inbetalning till riksbanken senast den 31 mars 1975. Den preliminära inbetalningen skall avse ett belopp motsvarande 20 % av den årsvinst som hänför sig till det eller de beskattningsår varför taxering skett år 1974. Finner företaget sedermera att avsättning till arbetsmiljöfond måste göras med högre belopp än vad som preliminärt inbetalats, skall resterande belopp betalas in senast den dag då företaget skall avlämna deklaration till ledning för 1976 års taxering (4 § första stycket).

Lagstiftningen om särskilda investeringsfonder har tekniskt sett lagstiftningen om arbetsmiljöfonder som förebild. Vad som skiljer är framför allt att skyldigheten att göra avsättning till särskild investeringsfond — och därmed också skyldigheten att göra inbetalning till särskilt investeringskonto — är begränsad till 15 % av årsvinsten samt att företag med årsvinst understigande 1 milj. kr. inte behöver göra någon fondavsättning. De särskilda investeringsfonderna har vidare ett större användningsområde än arbetsmiljöfonderna. Sistnämnda fonder är avsedda endast för arbetsmiljöförbättrande åtgärder medan de särskilda investeringsfonderna kan tas i anspråk för olika slag av produktionsinvesteringar, t. ex. byggnads- och markarbeten, anskaffning av maskiner och uppbyggnad av lager.

En annan skillnad i förhållande till lagstiftningen om arbetsmiljöfonder är att avsättning till särskild investeringsfond får av företag, som har avslutat sitt räkenskapsår före den 1 november 1974, göras i räkenskaperna för det närmast påföljande räkenskapsåret. Inbetalning skall emellertid även i sådant fall ske våren 1975. I ett särskilt uttalande (se prop. 1974: 177 s. 15) har förutsatts att dispens skall kunna ges vid betalningssvårigheter i dessa fall.

Utformning av uppskovsregler m. m.

De belopp som skall betalas in på arbetsmiljökonto och särskilt investeringskonto torde uppgå till sammanlagt omkring 3 miljarder kr. Beloppen skall i princip betalas in till riksbanken antingen senast den 15 februari eller senast den 31 mars 1975, beroende på när självdeklarationen skall lämnas.

Mot bakgrunden av de ökade likviditetspåfrestringarna inom nä-

ringslivet föreslår jag lättnader i skyldigheten att göra inbetalning till arbetsmiljökonto och särskilt investeringskonto. Dessa lättnader bör avse endast inbetalningsskyldigheten som sådan och inte själva avsättningsskyldigheten. Det belopp som arbetstagarna tillförsäkrats inflytande över genom lagstiftningen kommer således inte att minskas genom de åtgärder jag här kommer att föreslå. Mitt förslag innebär att företagen får uppskov med inbetalning av hälften av belopp, som skall inbetalas till arbetsmiljökonto och särskilt investeringskonto.

Företagens likviditet är erfarenhetsmässigt hårdast ansträngd under våren och sommaren. Genom regeringsbeslut kommer fondmedel emellertid att kunna betalas ut fr. o. m. den 1 juli 1975. Uppskovet bör således inte gälla längre än t. o. m. utgången av juni 1975. På belopp varmed uppskov åtnjutits bör utgå ränta. Räntan bör av praktiska skäl utgå efter en fast procentsats och kan bestämmas till 2 % av uppskovsbeloppet. Under uppskovsperioden den 1 april—den 30 juni 1975 motsvarar detta en årsränta av 8 %, vilket måste anses vara ett gynnsamt kreditvillkor.

Företag som på grund av omläggning av räkenskapsår inte skall taxeras år 1975 är, som tidigare nämnts, enligt nuvarande regler skyldiga att göra en preliminär inbetalning senast den 31 mars 1975. Storleken av inbetalningen beror på vinsten enligt det bokslut som ligger till grund för 1974 års taxering. Uppskovsreglerna bör omfatta även preliminära inbetalningar. Minst hälften av det preliminära beloppet skall således betalas in senast den 31 mars 1975 och återstoden senast den 30 juni 1975. På det belopp som inbetalas efter den 31 mars 1975 bör på samma sätt utgå ränta med 2 %.

Ett företag som har gjort fondavsättning med riktigt belopp men underlåtit att vid deklarationsavlämnandet betala in minst hälften av beloppet till riksbanken, kommer att drabbas av indrivningsåtgärder enligt 12 § lagen om avsättning till arbetsmiljöfond och 11 § lagen om avsättning till särskild investeringsfond. Motsvarande bör gälla om företaget försummat att före den 1 juli 1975 betala in hela uppskovsbeloppet jämte ränta därpå. Är fondavsättningen felaktig och har företaget på grund därav betalat in för litet till riksbanken sker inga omedelbara indrivningsåtgärder. I stället bör länsstyrelsen i särskilt beslut fastställa storleken av de ytterligare belopp — inklusive uppskovsränta — som företaget bör betala in till arbetsmiljökonto resp. särskilt investeringskonto. På dessa belopp utgår i sin tur ränta med 12 % för år räknat. I fråga om indrivning och fastställelse av ränta på uppskovsbelopp bör således tillämpas de regler som gäller för inbetalning av själva fondbeloppen.

Har beslut som föranlett uppskovsränta ändrats på sådant sätt att ränta inte skulle ha utgått eller utgått med lägre belopp om ändringsbe-

slutet beaktats vid ränteberäkningen, bör ny beräkning av uppskovsränta göras och för mycket påfordrad ränta återbetalas. Detta överensstämmer med nuvarande regler för ändring av ränta som påförts företagen.

Övergångsbestämmelser

De i det föregående föreslagna uppskovsreglerna berör bl. a. inbetalningar till arbetsmiljökonto och särskilt investeringskonto som skall göras senast den 15 februari 1975. Reglerna bör därför träda i kraft så snart som möjligt. Det är dock osäkert om detta lagstiftningsärende hinner avgöras före nämnda datum. Det finns därför anledning att räkna med att åtskilliga företag i samband med avlämnande av deklARATIONEN kommer att betala in belopp motsvarande hela fondavsättningen. Företag som gjort sådan inbetalning bör enligt min mening kunna återfå den del av det inbetalade beloppet som enligt de nya reglerna omfattas av uppskov. En föreskrift härom bör tas in i övergångsbestämmelserna. För att undvika kollision mellan uppskovsreglerna och reglerna i 7 § lagen om avsättning till arbetsmiljöfond om avdragsrätt på grund av förtida inbetalningar, bör återbetalning av nu nämnt slag begränsas till belopp som inbetalats under år 1975.

Det kan — åtminstone teoretiskt sett — inträffa att en länsstyrelse efter den 15 februari 1975 men innan de föreslagna uppskovsreglerna trätt i kraft beslutar om indrivning av belopp som i och för sig kommer att omfattas av uppskovsreglerna. Är så fallet bör länsstyrelsen snarast efter ikraftträdandet undanröja indrivningsbeslutet i vad detta avser belopp för vilket uppskov kan medges. Motsvarande bör gälla om företaget gjort för låg fondavsättning och länsstyrelsen förelagt företaget att inbetala felande belopp jämte ränta. Regler av detta innehåll bör införas i övergångsbestämmelserna.

Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att antaga förslag till

1. lag om ändring i lagen (1974: 325) om avsättning till arbetsmiljöfond,
2. lag om ändring i lagen (1974: 988) om avsättning till särskild investeringsfond.

Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag som föredraganden har lagt fram.

